

Rudničko drvo

Ovaj sortiment se izrađuje ili u vidu dugačke tanje oblovine ili kao dugačke cepanice. Najčešće se koristi hrastova, bagremova, bukova i četinarska građa. Osetljivost rudničkog drveta na trulež može biti vrlo različita; ona najviše zavisi od vrste drveta.

Vrlo je čest slučaj da se rudničko drvo čuva u šumi ili na šumskim stovarištima duže vreme i sa već nastalim procesima truleži. Takvo drvo se, sa ili bez hemijske zaštite, unosi zatim u jame. Korišćenje ovakve građe je neekonomično, pogotovu bukove i čamove, jer je njena trajnost zbog nastalih procesa smanjena. Trula građa je manje otporna i na zemljišne pritiske u jami, brzo se lomi, a osim toga ona povećava opasnost po život radnika.

Kupci jamske građe (rudnici) primaju ovu građu ili na šumskim stovarištima ili u mestu rudnika. Prema tome, oni ne učestvuju u zaštiti građe od momenta seče do momenta kupovine. Ovo staranje pada na teret proizvođača same građe.

U interesu je samih proizvođača, kao i kupaca, da jamsko drvo bude prodavano u dobrom stanju. Time se prilikom prodaje smanjuje otpadak na trulež i postiže veća prodajna cena, koja pokriva troškove oko zaštite ove građe. Za same rudnike je ekonomičnije da kvalitetnu i ispravnu građu, makar i nešto skuplju, ugrađuju u jame, jer je njena trajnost veća.

Rudničko drvo, izuzev četinarskog, koristi se sa korom. Prema tome, prilikom konzervisanja građe treba voditi računa i o ovom momentu.

Najbolje je ako se isporuka jamske građe vrši odmah po izradi, a da se na terenu kupca izrade potrebne instalacije za punu impregnaciju i za potapanje građe u rastvore antiseptika. Eventualna zaraženost građe u toku transporta može se suzbiti njenim brzim tretiranjem na rudničkim stovarištima.

U šumi je teže organizovati konzervisanje rudničkog drveta običnim potapanjem, a pogotovo punom impregnacijom. Zbog toga ostaju dva glavna načina zaštite: smanjenje vlage u drvetu i prskanje građe hemijskim sredstvima.

Procenat vlage u jamskoj građi smanjuje se dosta brzo kada je ona izrađena u cepanicama i kada se složi na promajnim i suvim mestima. Jaka insolacija, dok je građa sirova, utiče na stvaranje pukotina, koje nisu pogodne kako zbog lakšeg nastajanja procesa truleži u unutrašnjosti građe, tako i zbog slabljenja njene mehaničke otpornosti. Obli materijal sa korom brže gubi vlagu kada se kora zateše na više mesta po obimu. Ovo je jedna od primenljivih mera za bukovu građu, koja utiče i na bolju penetraciju antiseptika.

Slaganje jamske građe treba da je takvo, da između komada bude što više cirkulacije vazduha. Složaji u vidu sura, kao kod ogrevnog drveta, stvaraju povoljne uslove za delovanje gljiva, a nisu pogodni ni ako se misli na hemijsko tretiranje prskanjem. U hrastovoj beljici se pod ovim uslovima brzo razvija *Stereum hirsutum*, a u bukovoj *Schizophyllum commune*. U svakom slučaju gornje redove složaja, izložene insolaciji, treba pokrivati papratima ili sličnim materijalom. Složaje treba s vremena na vreme pregledati i trule komade sa karpoforama, koje za vreme čuvanja izbijaju, eliminisati. U ovom slučaju treba hitno tražiti mogućnost prodaje robe.